

Művészetek

Dráma és tánc - Társastánc

Helyi tanterv

12. évfolyam

Óraszám: 32 óra (16 x heti 2 óra a 2. félévben)

Az éves órakeret felosztása

<u>Tematikai egység sorszáma</u>	<u>Tematikai egység</u>	<u>Órakeret</u>
1.	Tánc és drámatörténeti áttekintés	2
2.	Történelmi társastáncok - Reneszánsz Pavane és Gaillarde	4
3.	Történelmi társastáncok- Barokk Menüett	4
4.	XIX. századi Báli táncok	2
5.	Társasági táncok Bécsi keringő, angol keringő	4
6.	Tánc a kortárs kulturális életben	2
7.	Drámajáték és Improvizáció	4
8.	Színházi – Táncszínházi alkotómunka	4
9.	Etüdök készítése a tanult lépésanyagból	6

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tánc és drámatörténeti áttekintés	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Színház- és drámatörténeti alapismeretek	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A táncművészet legfontosabb irányzatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése és tudatos értelmezése A dráma- és színháztörténeti korszakok jelentős alkotóinak, alkotásainak megismertetése	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
	<p>Színház- és drámatörténeti események, korszakok, alkotók, alkotások ismerete</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ókor színháza és drámája: az előadások jellemzői, a színház felépítése; - Shakespeare színháza, az angol reneszánsz színház és dráma jellemzői - A francia klasszicista dráma - A XIX–XX. századi magyar színház és dráma - Realizmus és naturalizmus, Ibsen és az analitikus dráma. - Csehov és Sztanyiszlavszkij: a lélektani realizmus, a csehovi dramaturgia. - Brecht színháza és drámái - A XX. század meghatározó színházi irányzatai, jelentős drámaírói: egy-egy meghatározó színházi irányzat és korszakalkotó színházi műhely, néhány jelentős színész, rendező és kiemelkedő drámaíró és művei. - Napjaink legfontosabb színházi irányzatai és a kortárs drámairodalom. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Művelődés- és irodalomtörténeti tájékozódás, szerzők és művek: az ókor, a reneszánsz, a klasszicizmus, a romantika és a realizmus alkotói és alkotásai, a XX. századi, illetve a kortárs magyar és világirodalom</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> A vizuális nyelv eszközeinek színpadi értelmezése; művészettörténeti korszakok, korstílusok, stílusirányzatok.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	tragikum, helyzet- és jellemkomikum, a hármas egység, nemzeti romantika, realizmus és naturalizmus, lélektani realizmus, elidegenítési effektus, abszurd, groteszk.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Történelmi társastáncok - Reneszánsz (Pavane és Gaillarde)	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Művészettörténeti korszakok ismerete, dráma és tánc – néptánc órán kialakult táncos készségek, ritmus és térérzékelés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A művészeti korok iránti fogékonyság kialakítása/ elmélyítése, hagyományok megőrzése A reneszánsz tánc és művészeti alkotásainak tudatos értelmezése Stílussteremtési képesség, a térérzékelés, mozgásos ügyesség és ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az adott kor történelmi háttérének, helyszíneinek, ruhaviseletének ismeret</p> <p>A reneszánsz kor kultúrájának, szokásainak, életmódjának, ízlésvilágának összehasonlítása a megelőző korok világával</p> <p>A tanuló ismerje és alkalmazza a táncos szaknyelvet</p> <p>Francia reneszánsz körtáncok alaptípusainak ismerete - felsorolás szintjén</p> <p>Reneszánsz stíluselemek: testtartás, lábfejek helyzete, kéztartások, lépéstechnika, meghajlások</p> <p>Páros táncok Lépő tánc: Pavane</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Pavane alaplépéseinek elsajátítása, stílusnak megfelelő előadásmód <p>Ugrós tánc: Gaillarde</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Gaillarde alaplépéseinek elsajátítása, stílusnak megfelelő előadásmód <p>A táncokban alkalmazott térformák helyes, pontos bemutatása</p> <p>A reneszánsz táncok jelentősége a színpadi előadásokban</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Reneszánsz szerzők és művek</p> <p><i>Vizuális kultúra; Ének-zene:</i> a reneszánsz építészet, képzőművészet, zene néhány alkotása.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Reneszánsz, humanizmus, szimmetria, harmónia, lánctánc, körtánc, historikus tánc, páros tánc, táncciklus, szertartásmester	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Történelmi társastáncok – Barokk (Menüett)	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Művészettörténeti korszakok ismerete, dráma és tánc – néptánc órán kialakult táncos készségek, ritmus és térérzékelés	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A barokk tánc és művészeti alkotásainak tudatos értelmezése Korhű viselkedési formák ismerete Stílussteremtési képesség, a térérzékelés, mozgásos ügyesség és ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az adott kor történelmi háttérének, helyszíneinek, ruhaviseletének ismeret</p> <p>A barokk kor kultúrájának, szokásainak, életmódjának, ízlésvilágának összehasonlítása a mai kor világával</p> <p>A barokk viselkedéskultúra megismerése</p> <p>A tanuló ismerje és alkalmazza a táncos szaknyelvet</p> <p>Barokk stíluselemek: testtartás, lábfejek kifelé forgatottsága, pozíciók, lépéstechnika, plié, rélevé, port des bras</p> <p>A Menüett alaplépéseinek/ lépésanyagának elsajátítása, stílusnak megfelelő előadásmód</p> <p>A táncban alkalmazott térformák helyes, pontos bemutatása</p> <p>Udvari balett jelentősége a színelőadások tükrében</p>		<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> A világ és Európa a kora újkorban</p> <p><i>Vizuális kultúra; Ének-zene:</i> a barokk építészet, képzőművészet, zene néhány alkotása.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	modorosság, túldíszítettség, dinamizmus, komplexitás, táncleírás, barokk szvit,	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	XIX. századi Báli táncok	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Művészettörténeti korszakok és a korábban megismert korok kultúrájának, szokásainak, életmódjának, ízlésvilágának ismerete	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása</p> <p>A tánc a társas érintkezésben betöltött szerepének ismerete és megtapasztalása</p> <p>Az etikett / viselkedéskultúra alapszabályainak és magatartásformáinak alkalmazása a mindennapi életben</p> <p>A régi bálók / báli szokások megjelenése a mai korban</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A társasági táncélet alkalmi, eseményei</p> <p>Bálók időpontjai/ báli szezon – naptári év jeles napjai</p> <p>A kor legkedveltebb báli táncainak ismerete , keletkezésük és jellemző stílusjegyei</p> <p>A báli táncokhoz kapcsolódó etikett ismerete.</p>		<p><i>Ének-zene</i></p> <p>Zenei befogadás, zenehallgatás</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Etikett, táncrend, táncartás, stilizált mozdulatanyag , zártkörűség, ünnepélyesség	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Társasági táncok (Társastáncok) Bécsi, keringő , Angol keringő	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az órákon kialakult táncos készségek, ritmus és térérzékelés , Báli táncok ismeret	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló táncelméleti, tánc történeti tudásának, személyiségének, esztétikai és művészeti tudatosságának fejlesztése, összegző és szintetizáló képességének javítása Alkalmazkodó és rögtönző képesség fejlesztése. A társak / táncpartner felé irányuló aktív figyelem kialakítása és fejlesztése	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A társasági táncok kialakulásának és térhódításának háttérismerete.</p> <p>A legismertebb társasági táncok (felsorolás szinten)</p> <p>A társastánc fogalma, műfajcsoportjai. – A tanult táncok keletkezése, jellemző stílusjegyei</p> <p>A tanuló ismerje és alkalmazza a táncos szaknyelvet</p> <p>Helyes zárt tánc tartás kialakítása a párral</p> <p>Párral való táncolás technikájának biztonságos elsajátítása</p> <p>Esztétikus és harmonikus mozgás kivitelezése párral közösen, tánc tartásban.</p> <p>A keringők alaplépéseinek és alapfiguráinak elsajátítása szólóban és párban</p> <p>A tanuló legyen képes motívumokat táncolni a dinamika függvényében: gyorsítás, lassítás, emelkedés, süllyedés, megállítást, újraindítás mozdulatkitartó elemmel gazdagítva.</p>		<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Felvilágosodás, forradalmak és a polgárosodás kora</p> <p><i>Ének-zene</i> Zenei befogadás, zenehallgatás (Strauss)</p> <p><i>Biológia</i> Erő és ügyesség - mozgás és testalkat</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Indítás, megállítást, gyorsítás, lassítás, mozdulatkitartás, vezetés-követés, fizikai és alaki vezetés, testkontakt , súly-ellensúly, lépéstechnika , társasági tánc /modern- társastánc	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tánc a kortárs kulturális életben	Órakeret 2
Előzetes tudás	Színház és tánc történeti ismeretek	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tánc kulturális életben betöltött szerepének ismerete és megtapasztalása	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Táncelőadás, táncszínházi előadás, opera vagy balettelőadás közös megtekintése, értékelése, megbeszélése Néhány társulat, táncelőadásoknak otthont adó intézmény ismerete.		<i>Ének- Zene:</i> A zene különböző funkciói, valamint a médiában és filmművészetben betöltött szerepe, megjelenése
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Közhasználatú tánc, színpadi/ műtánc, táncszínház., mozgásszínház , társulat, kritika	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Drámajáték és Improvizáció	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	<p>A drámajátékos tevékenységek tudatos használata, céljuk, fejlesztési feladataik ismerete.</p> <p>Aktív, tudatos és cselekvő részvétel csoportos tevékenységekben, irányító és irányított helyzetben</p> <p>Részvétel a dramatikus tevékenységek elemző megbeszélésében, önálló vélemény kialakítása és megfogalmazása</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Koncentrált csapatmunkára alkalmasság kialakítása.</p> <p>A kommunikációs képesség, a hétköznapi és a művészi önkifejezés fejlesztése.</p> <p>A kreativitás, az alkotói gondolkodás, a problémaérzékenység fejlesztése.</p> <p>Fantáziafejlesztés.</p> <p>Helyzetfelismerő, alkalmazkodó és rögtönző képesség fejlesztése.</p> <p>Színház- és drámaelméleti ismeretek alkalmazása gyakorlati tevékenységben.</p> <p>A karakter- és stílussteremtési képesség, a térérzékelés, mozgásos ügyesség és ritmusérzék fejlesztése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az ismeretek feldolgozását és az alkotó tevékenységet segítő drámajátékok haladó szintű alkalmazása, tervezése, vezetése</p> <ul style="list-style-type: none"> – Koncentrációs, bemelegítő és lazítógyakorlatok. – Helyzetgyakorlatok. – Ritmusgyakorlatok. – Ön- és társismereti gyakorlatok. <p>Improvizáció</p> <ul style="list-style-type: none"> – Improvizáció zenére. – Mozgásos improvizáció tánc- illetve mozgásszínházi technikák alkalmazásával. <p>A tánc- és mozgásszínházi technikák haladó szintű alkalmazása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szituáció megfogalmazása állóképben és mozdulatsorral. - Történet szerkesztése és megjelenítése mozdulatsorral. 		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Kommunikációs és stilisztikai gyakorlatok.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> A tanulók testi, motoros, lelki, érzelmi és szociális fejlesztése, a játék- és sportkultúrában való jártasság, relaxáció</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> A kreativitás működtetése, illetve fejlesztése.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Stílus, karakter, hangulat, harmónia-diszharmonia, tér, szabad tánc, rögtönzés, improvizáció.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Színházi – Táncszínházi alkotómunka	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Részvétel különböző dramatikus tevékenységformákban a kívánt tartalom kifejezése érdekében, az elsajátított dramatikus eszköztár önálló, tudatos és célszerű felhasználása dramatikus és színházi jellegű tevékenységek során.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A színpad és a színpadi jelenlet általános törvényszerűségeinek megismertetése</p> <p>A koncentrált csapatmunkára való alkalmasság, az együttműködés fejlesztése.</p> <p>Tudatos és irányított kifejezőkészség.</p> <p>A kreativitás, a komplex alkotói gondolkodás fejlesztése, támogatása. Fantáziafejlesztés, tehetséggondozás.</p> <p>Alkotó tevékenységben a színház- és drámaelméleti ismeretek mellett a tanult tánclépések alkalmazásának elősegítése.</p> <p>A karakter- és stílussteremtési képesség, a térérzékelés, a mozgásos ügyesség és ritmusérzék.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Szerkesztett játék</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szerkesztett játék létrehozása, bemutatása. – Jelenet, jelenetsor, előadás tervezése, kivitelezése a különböző színházi zenés, illetve tánc- és mozgásszínházi formák alkalmazásával. <p>Alkotó közreműködés színházi előadás létrehozásában, bemutatásában.</p> <p>Közreműködés a színházi előadás egyéb produkciós munkáiban (szcenika, zene, hangtechnika, dramaturgia, koreográfia, képi rögzítés, stb.).</p>	<p><i>Mozgókép-kultúra és médiaismeret:</i> A vizuális hatáskeltés eszközeinek ismerete.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> Rendszeres fizikai aktivitás, a mozgáskészség fejlesztése, igény az egészséges és esztétikus test iránt, biomechanikailag helyes testtartás.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Alkotóművészet, előadóművészet, színpadi hatás, szerkesztett játék, ünnepi műsor, diákszínházi előadás.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Etűdök készítése a tanult lépésanyagból	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A szükséges táncstílus és lépések ismerete, korábbi improvizációs és térgyakorlatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A mozgásmemória tovább fejlesztése A koncentrált csapatmunkára való alkalmasság, az együttműködés fejlesztése A megszerzett tánc tudás alkotó, kreatív, felhasználása A művészi kifejezőképesség továbbfejlesztése Fokozott koncentráció és kooperáció elérése A közös munka eredményének, sikerének megélése	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Tánc lépéseken alapuló mozgás zárt rendben/ alakzatban , alakzatváltások</p> <p>A már megismert táncok folyamatainak prezentálása párral és / vagy társakkal együttműködve</p> <p>A tanuló legyen képes</p> <ul style="list-style-type: none"> - a tanult táncok pontos, stílusos bemutatására, a zene és tánc összhangjának betartására, - A csoportmunkában, a térforma kialakításban és a térformák változtatásában való fegyelmezett együttműködésre 		<p><i>Ének-zene:</i> a zene keltette gondolatok és érzelmek verbális kifejezése.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> Gimnasztika- térbeli alakzatok, rendgyakorlatok</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Koreográfia, koreográfus, formáció, szólista, kar , előadásmód , színpadbejárás	